

[Ib Thyregod.]

Men ved bedømmelsen af spørgsmålet må man i øvrigt se på den lovgivning, som findes på tilsvarende områder. Også herom har vi indhentet oplysninger i udvalget. Det fremgår heraf, at det normale er, at man går op til 110 og i mange tilfælde til 120 pct. af ejendommens panteværdi, og i to tilfælde, nemlig i lov om lån eller tilskud til ombygning eller nyopførelse af ajlebeholdere og i lov om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder inden for landbrug, gartneri og frugtavl, har man den samme bestemmelse om tillæg af den ved formuebeskatningen ansatte værdi af besætning og inventar. Det er altså for så vidt ikke en ny bestemmelse, der er tale om, men en praksis, som man også har anvendt i andre tilfælde.

Dernæst har der været rejst det spørgsmål, om der var nogen risiko forbundet med lovforslaget i anledning af dette punkt. Herom har vi også indhentet oplysninger. Det fremgår heraf, at der ved lov af 16. marts 1960 om tørkeramte landmænd kun har været en yderst begrænset risiko, idet der af 3.000 garantier kun har været tale om mulige tab i 80 tilfælde, og selv her er de fleste beløb senere indgået til statskassen. Risikoen må således betragtes som yderst begrænset.

Hertil kommer endelig, at hvis der ikke er ejendomsforbehold, viger kontraktgæld for pantegæld, og at selv ejendomsforbehold i mange tilfælde må respektere pantebrevne, således som det fremgår af tinglysningslovens regler.

Under hensyn til disse synspunkter, som har været drøftet i udvalget, er udvalgets flertal gået ind for lovforslaget, således som det nu foreligger, og som det vil fremgå, er der da heller ikke stillet ændringsforslag til det. Jeg kan derfor på udvalgsflertallets vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Chr. Rasmussen: Når jeg har bedt om ordet ved denne tredje behandling, er baggrunden den, at det var på min foranledning, der blev begæret fornyet udvalgsbehandling efter anden behandling. Årsagen var den, at jeg havde visse principielle betænkeligheder ved lovforslaget, som jeg gerne ville have lejlighed til at drøfte på ny. Det skal

ikke forstås sådan, at jeg er modstander af, at man rækker disse mennesker en hjælpende hånd, selv om det må erkendes, at de selv bærer en væsentlig del af skylden, fordi de har undladt at bringe deres forsikringsforhold i orden. Det principielle for mig er den pantsætningsgrænse, man fastsætter. Jeg kan til nød gouthere, at man går op til 120 pct. af ejendomsværdien, selv om dette efter 13. almindelige vurdering i adskillige tilfælde godt kan ligge i overkanten. Men når man tager besætning og inventar med og oven i købet forhøjer den skattemæssige værdi med 20 pct., mener jeg, vi befinder os helt ude på overdrevet af det økonomisk forsvarlige.

Ganske vist ved jeg meget vel, at man flere gange tidligere har gennemført tilsvarende lovgivning, men der er for mig væsentlige ting, der gør, at man bør ændre denne fremgangsmåde. Forholdet er jo det, at 13. almindelige vurdering kom betydelig nærmere handelsprisen end nogen tidligere vurdering. Dertil kommer, at den store maskinpark, landbruget i dag benytter, i meget vid udstrækning er købt på kontrakt med ejerforbehold, ligesom en hel del landmænd køber alle deres smågrise på kontrakt med slagterierne eller på anden måde. Det vil altså sige, at man reelt går ind i en dobbelt pantsætning, og når dertil kommer den almindelige driftsgæld, tror jeg ikke, der er mange med nogenlunde kendskab til landbruget, der vil påstå, at eksistensmulighederne med en sådan gældsbyrde er til stede i ret mange tilfælde.

Jeg havde stærkt overvejet at stille et ændringsforslag til § 3 gående ud på, at besætning og inventar blev taget ud, men da jeg blev klar over, at det for nogle medlemmer er noget af en hjertesag at få bestemmelsen igennem, har jeg undladt at gøre det. Jeg vil dog meget stærkt advare mod, at man fremover går så vidt. Det gavner, så vidt jeg kan se, ingen, men kan tværtimod gøre skade ved at bidrage til at holde priserne på landbrugsejendomme oppe på et alt for højt niveau i forhold til indtjeningsmulighederne.

Jeg er imidlertid klar over, at dette lovforslag kun omfatter en meget begrænset kreds og naturligvis derfor ikke har nogen særlig økonomisk rækkevidde; men da jeg principielt er modstander af disse låne-